

JAROSLAV SEIFERT

- původ:
- studia:
- od r. 1921 –
- zakládající člen -
- 1929
- od 1949
- v 50. letech
- 1956

- odmítavý postoj k
- 1969 – 1970

- 1977
- 1984

TVORBA

- překladatel:

- novinář:

- prozaik:

- básník – příslušník wolkerovsko-nezvalovské generace = vstoupili do literatury ve 20. l. 20. st.

OBDOBÍ BÁSNICKÉ TVORBY:

1. proletářská literatura

- téma
- charakter tvorby

- sbírky:

2. poetizmus

- sbírky:

- charakter tvorby:

3. období čisté lyriky ()

- charakter tvorby:

a) intimní poezie – téma:

b) reakce na události koncem 30. let

c) 2. sv. v., osvobození

d) 50. léta – úniková témata:

nemoc = desetiletá odmlka

4. reflexivní poezie (meditativní, úvahová)

- témata:

- charakter tvorby:

- sbírky:

Gymnázium a obchodní akademie Chodov

Smetanova 738, 357 35 Chodov

Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0367

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Pořadí šablony a sada: I/7

Materiál: VY_32_INOVACE_MAUT.6

Vytvořený ve školním roce: 2013/2014 (leden 2014)

Téma: Jaroslav Seifert – život a dílo

Předmět a třída: Český jazyk a literatura, septima osmiletého gymnázia

Anotace: Žáci pracují s internetem, kde hledají informace pro doplnění pracovního listu.

Autor: Sylva Jozefyová

Klíčová slova: J. Seifert, Nobelova cena, proletářská literatura, poetismus, čistá lyrika, reflexivní poezie

Ověřený dne: 24. 1. 2014

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

JAROSLAV SEIFERT

- původ: *dělnická rodina, Praha - Žižkov*
- studia: *gymnázium - nedokončil*
- od r. 1921 – *kom. a soc. dem listy – Rudé právo, Rovnost (Brno), Práce*
- zakládající člen *Devětsilu – cesty do Itálie, Francie, SSSR*
- 1929 – *po bolševizaci KSČ opustil její řady*
- od 1949 - *spisovatel z povolání (žije v Praze)*
- v 50. letech – *nemoc pohybového ústrojí*
- 1956 – *2. sjezd Svazu československých spisovatelů – projev = kritika soc. realismu, obhajoba svobodné tvorby, požadavek rehabilitace politických vězňů*
- odmítavý postoj k *okupaci země vojsky Varšavské smlouvy*
- 1969 – 1970 – *předseda svazu Českých spisovatelů – za normalizace rozpuštěna, označen za zakázaného autora, nejnovější tvorba vychází v samizdatu*
- 1977 – *signatář Charty 77*
- 1984 – *Nobelova cena za literaturu – za celoživotní dílo*

TVORBA

- překladatel: *20. l. 20. st. – A. Blok, G. Apollinaire, P. Verlaine*
po 2. sv. v. – staré kultury – Nizámi (Persie), Šalamoun – Píseň písní
- novinář: *referáty o literatuře, divadle, filmu, výtvarném umění*
fejetony, sloupky, veršované komentáře
- prozaik:
Všecky krásy světa (1981, už 1979 v Edici Expedice)
 - *memoáry, úvahy, příběhy vážné i veselé, komentáře k S. dílům*
 - *obraz Seiferta, vývoje kultura za 50 let*

- básník – příslušník wolkerovsko-nezvalovské generace = vstoupili do literatury ve 20. l. 20. st.

OBDOBÍ BÁSNICKÉ TVORBY:

1. proletářská literatura

- *téma – smysl revoluce, velkoměsto = symbol vězení a utrpení proletáře, přitažlivost civilizace*
- *charakter tvorby – volný verš, nepravidelný rým, vtip, sebevědomá troufalá gesta, smutek nad krutostí světa, naivní až romantický pohled, touha po spravedlnosti a míru, hyperbola*
- *sbírky: Město v slzách (1921)*
Samá láska (1923)

2. poetizmus

- sbírky: *Na vlnách TSF (1925)*, *Slavík zpívá špatně (1926)*, *Poštovní holub (1929)*

- charakter tvorby: *moderní technika, exotické dálky*

lyrická spontánnost, úsměvná hravost na základě volných asociací (vtip), radost ze života, opojení krásou věcí, kouzlo okamžiku, stesk nad nenaplněnými revolučními sny, slovní hříčky, grafické obrazové básně

3. období čisté lyriky (30. – 50. léta)

- charakter tvorby: *písňový = melodická lyrika, pravidelný rým*

a) intimní poezie – téma: *zklamání z tohoto světa léčí vzpomínkami na dětství, první lásky, domov, krásu české krajiny, existenciální prožitek času (jako Hora) = stesk nad uplynutím života*
Jablko z klína (1933), Ruce Venušiny (1936), Jaro sbohem (1937)

b) reakce na události koncem 30. let

Zhasněte světla (1938) – reakce na mnichovskou zradu = hněv, verše posilující odhodlání českého lidu bránit se

c) 2. sv. v., osvobození

skladba Vějíř Boženy Němcové (1940 – tragický osud vlasti

Kamenný most (1944) – Praha = symbol existence národa, procházka po památných místech spojených s českou historií

Přílba hlíny (1945) – reakce na osvobození

d) 50. léta – úniková témata: *rodný kraj, domov, rodina, umělecké osobnosti*

skladba Píseň o Viktorce (1950) – tragédie Viktorky se stala podobenstvím osudu B. Němcové,

dominuje v ní oslava láskyplného citu jako nejvyšší hodnoty života, vyznání vztahu k vlasti

Maminka (1954) – vzpomínky na dětství, obraz maminky = obraz domova

Šel malíř chudě do světa (1949), Chlapec a hvězdy (1956) – inspirace obrázky Lady a Alše,

venkov očima městského chlapce, návrat do dětství

nemoc = desetiletá odmlka

4. reflexivní poezie (meditativní, úvahová)

- témata: *problémy poznání světa*

podstata bytí a pojetí hodnot

smysl života a poezie – proti smrti staví vůli žít, oporou je láska k ženě a rodné zemi

- charakter tvorby: *volný nerýmovaný verš, rytmizovaná próza, vzdal se metaforičnosti a melodičnosti*

- sbírky: *Halleyova kometa (1967), Odlévání zvonů (1967), Morový sloup (1981, 1973 v Petlici), Deštník z Piccadilly (1979), Býti básníkem (1983)*

ZDROJE:

BLAHYNKA, Milan a kol. Čeští spisovatelé 20. století. Praha: Československý spisovatel, 1985, ISBN 22-149-85.

PEŠAT, Zdeněk; PIORECKÝ, Karel. Jaroslav Seifert [online]. [cit. 22.1.2014]. Dostupný na WWW: <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1114&hl=J.+Seifert+>